

Sygn. akt VII U 2011/16

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Zbigniew Szczuka
Protokolant:	Sekr. sądowy Aneta Rapacka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 grudnia 2017 r. w Warszawie

sprawy H. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania H. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 10 listopada 2016r., nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje H. J. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 sierpnia 2016 roku na stałe.

Sygn. akt VII U 2011/16

## UZASADNIENIE

**H. J.** w dniu 12 grudnia 2016r. złożyła, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. (dalej zwany organem rentowym), odwołanie od ww. decyzji z dnia 10 listopada 2016r. znak: (...). Ubezpieczona wniosła o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy z uwagi na fakt, iż schorzenia które u niej występują m.in. guz w uchu wewnętrznym, obustronny niedosłuch, choroba oczu oraz zwyrodnienie kręgosłupa utrudniają prawidłowe funkcjonowanie, zwłaszcza komunikację z otoczeniem, co jest niezbędne w wykonywaniu dotychczasowej pracy (odwołanie, k.2 a.s.).

**Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.**, w dniu 29 grudnia 2016r. zajął stanowisko w sprawie i wniosł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu odpowiedzi organ rentowy wskazał, że ubezpieczona pobierała rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy przyznaną do dnia 31 lipca 2016r. W dniu 25 sierpnia 2016r. odwołująca złożyła kolejny wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. W toku postępowania H. J. została skierowana do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 8 listopada 2016r. nie stwierdziła u niej niezdolności do pracy. Na tej podstawie decyzją z dnia 10 listopada 2016r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (odpowiedź na odwołanie k. 3a.s.).

### **Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:**

H. J., urodzona w dniu (...). orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 4 stycznia 2016r. została uznana za częściowo niezdolną do pracy na okres do dnia 31 lipca 2016r. (orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS k. 39a.r.).

W dniu 25 sierpnia 2016r. odwołująca złożyła ponowny wniosek o przyznanie na jej rzecz prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (wniosek k. 69-71 a.r.).

W toku postępowania wyjaśniającego, odwołująca została skierowana na badanie lekarskie przez Lekarza Orzecznika ZUS, który orzeczeniem wydanym w dniu 10 października 2016r. uznał badaną za zdolną do pracy. Na skutek wniesienia przez odwołującą sprzeciwu od powyższego orzeczenia, sprawa została skierowana do Komisji Lekarskiej ZUS, która po ponownym zbadaniu odwołującej, wydała w dniu 8 listopada 2016r. orzeczenie na mocy, którego uznała, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy (orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS k. 79, orzeczenie Komisji Lekarskiej k. 83 a.r.).

W oparciu o powyższe orzeczenie organ rentowy wydał w dniu 10 listopada 2016r. decyzję znak: (...) odmawiającą ubezpieczonej prawa do świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że ubezpieczona nie spełnia przesłanek wynikających z przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016r. poz. 887), a mianowicie stwierdzono, iż nie jest ona niezdolna do pracy (decyzja z dnia 10 listopada 2016r. znak: (...), k.85 a.r.).

W związku z niekorzystną decyzją organu rentowego H. J. złożyła odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie, k.2 a.s.).

W toku postępowania, Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów z zakresu ortopedii, okulistyki i otolaryngologii celem ustalenia, czy wnioskodawczyni utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, czy jest to niezdolność całkowita, czy częściowa, a jeżeli tak to na jaki okres, ze szczególnym wskazaniem, jaka jest data początkowa tej niezdolności (postanowienie z dnia 7 lutego 2017r., k.6 a.s.).

***W opinii z dnia 9 marca 2017r. biegły sądowy z zakresu okulistyki R. S.*** wskazał, iż H. J. z powodu upośledzenia widzenia w następstwie stożków rogówek oraz ze względu na złą tolerancję korekcji okularowej i twardych soczewek kontaktowych jest osobą częściowo niezdolną do wykonywania pracy. Biegły wskazał, iż stan ten ma miejsce od około trzech lat i ma prawdopodobnie charakter trwały (nie określono sposobów dalszego leczenia np. przeszczep rogówek) (opinia, k.15 a.s.).

***Biegły sądowy z zakresu ortopedii M. G. w opinii z dnia 28 marca 2017r.*** stwierdził, że badana nie utraciła zdolności do pracy. Nie stwierdził ani częściowej, ani całkowitej niezdolności do pracy. Biegły wskazał, że wprawdzie ubezpieczona zgłaszała dolegliwości bólowe, ale przeprowadzone badanie ortopedyczne nie ujawniło jakiegokolwiek dysfunkcji narządu ruchu, tym bardziej w stopniu który powodowałby niezdolność do pracy. Ruchy kręgosłupa wykonywane są swobodnie, w prawidłowym zakresie. W zakresie kończyn nie występuje dysfunkcja. Ruchy w stawach i siła mięśniowa są prawidłowe (opinia, k.23-24 a.s.).

***W opinii z dnia 30 kwietnia 2017r. biegła sądowa z zakresu laryngologii E. J.*** wskazała, iż stopień naruszenia sprawności organizmu spowodowany schorzeniami laryngologicznymi, a mianowicie guzem w lewym przewodzie słuchowym wewnętrznym, niedosłuchem obustronnym odbiorczym o średnim ubytku słuchu z częstotliwości pasma mowy UP-40 Db, UL-55 dB i słuchem społecznie niewydolnym bez zysku z aparatów słuchowych uzasadnia ustalenie częściowej niezdolności do pracy ze strony (...). Za datę powstania niezdolności do pracy, biegła przyjęła datę badania z dnia 14 lipca 2016r. w którym wskazano obustronnie upośledzenie słuchu w paśmie mowy w stopniu uzasadniającym rozpoznanie u odwołującej inwalidztwa słuchowego. Biegła wskazała także, iż niezdolność ubezpieczonej można traktować jako okresową gdyż jej przyczyną jest także występowanie guza w przewodzie

śluchowym wewnętrznym i po zoperowaniu guza stan narządu słuchu może ulec zmianie. Biegła ponadto podniosła, że należy ustalić czasową niezdolność do pracy na okres 2 lat (opinia, k.35-38 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 22 maja 2017r. organ rentowy wniósł o wydanie opinii uzupełniającej przez biegłego laryngologa oraz biegłego okulisty (pismo, k.50-51 a.s.).

Postanowieniem z dnia 31 maja 2017r. Sąd dopuścił dowód z opinii uzupełniającej biegłych sądowych z zakresu okulistyki oraz otolaryngologa celem ustosunkowania się do zastrzeżeń organu rentowego (postanowienie, k.52 a.s.).

W opinii uzupełniającej z dnia 13 czerwca 2017r. biegły sądowy z zakresu okulistyki R. S. podtrzymał swoje poprzednie stanowisko, poza określeniem daty powstania niezdolności do pracy. Biegły przychylił się do uwag Przewodniczącej Komisji Lekarskiej ZUS, skoro istnieją dowody dobrej ostrości widzenia i dobrej tolerancji twardych soczewek nagałkowych w czerwcu 2016r. to do pogorszenia i powstania niezdolności do pracy musiało dojść po tej dacie a nie „od około trzech lat” jak to pierwotnie określił (opinia uzupełniająca, k.59 a.s.).

Biegła sądowa z zakresu laryngologii E. J. w opinii uzupełniającej z dnia 9 lipca 2017r. podtrzymała swoją opinie z dnia 30 kwietnia 2017r. w której ustaliła u odwołującej z powodów laryngologicznych – oponiaka w lewym przewodzie słuchowym wewnętrznym, obustronnego niedosłuchu postępującego upośledzonej społecznej wydolności słuchu UP – 40 Db, UL – 55 Db oraz braku zysku z zaaparowania. W związku z powyższym biegła stwierdziła częściową okresową niezdolność do pracy na okres 2 lat, gdyż po przeprowadzeniu operacji guza stan narządu słuchu może ulec zmianie (opinia, k.70-71 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach rentowych odwołującej. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Jednocześnie w toku sprawy, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów z zakresu: ortopedii, okulistyki i otolaryngologii celem jednoznacznego ustalenia stanu zdrowia odwołującego.

W ocenie Sądu Okręgowego opinie wszystkich wskazanych powyżej biegłych zostały sporządzone w sposób jasny i logiczny, albowiem zostały wydane po przeprowadzeniu szczegółowego badania przedmiotowego odwołującej i wnikliwej analizie całości dokumentacji medycznej zawartej zarówno w aktach sądowych, jak i aktach rentowych ubezpieczonej. Jednakże w zakresie oceny zdolności wnioskodawczyni do pracy, Sąd Okręgowy oparł swe rozstrzygnięcie na opiniach głównych jak i uzupełniających biegłych sądowych z zakresu okulistyki i laryngologii, albowiem są to biegli o specjalności odpowiedniej do ujawnionej u odwołującej głównej jednostki chorobowej. Sąd w całości podzielił wnioski wynikające z opinii biegłych sądowych z zakresu okulistyki i laryngologii w zakresie, w jakim biegli wskazywali, że u odwołującej rozpoznali upośledzenie widzenia w następstwie stożków rogówek oraz złą tolerancję korekcji okularowej, guz w lewym przewodzie słuchowym wewnętrznym, niedosłuch obustronny odbiorczy o średnim ubytku słuchu z częstotliwości pasma mowy UP – 40 Db, UL – 55 Db i słuch społecznie niewydolny bez zysku z aparatów słuchowych. Biegli zgodnie wskazali, że powyższe schorzenia, powodują u odwołującej częściową niezdolność do pracy. Różnili się jedynie do okresu na jaki należy przyznać częściową niezdolność do pracy. Sąd w tym zakresie oparł się na opinii głównej biegłego sądowego z zakresu okulistyki R. S., który wskazywał, iż niezdolność do pracy odwołującej ma charakter trwały z uwagi na fakt, iż nie określono względem ubezpieczonej dalszego leczenia np. przeszczepu rogówek.

### **Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

Odwołanie H. J. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 10 listopada 2016r. znak: (...) jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 57 ust 1. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1383) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych wymienionych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W treści wskazanej powyżej regulacji zostały określone warunki konieczne do powstania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Warunki te muszą być spełnione łącznie.

Niezdolność do pracy jest kategorią ubezpieczenia społecznego łączącą się z całkowitą lub częściową utratą zdolności do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu bez rokowania jej odzyskania po przekwalifikowaniu (art. 12 ustawy). Przy ocenie stopnia i trwałości tej niezdolności oraz rokowania, co do jej odzyskania uwzględnia się zarówno stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, jak i możliwość wykonywania pracy dotychczasowej lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne ubezpieczonego (art. 13 ust. 1 ustawy) (wyrok Sądu Najwyższego – Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 28 stycznia 2004 roku, II UK 222/03). Prawo do świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy przysługuje zatem w wypadku wypełnienia wszystkich przesłanek z art. 57 pkt.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku.

Art. 12 powołanej wyżej ustawy rozróżnia dwa stopnie niezdolności do pracy - całkowitą i częściową. Zgodnie z ust. 3 w/w przepisu częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Z kolei całkowita niezdolność do pracy polega na utracie zdolności do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Przesłanka niezdolności do jakiegokolwiek pracy odnosi się do każdego zatrudnienia w innych warunkach niż specjalnie stworzone na stanowiskach pracy odpowiednio przystosowanych do stopnia i charakteru naruszenia sprawności organizmu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2000 roku, II UKN 134/00 i z dnia 7 września 1979 r., II URN 111/79).

Równocześnie w myśl art. 13 ustawy, przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania, co do odzyskania tej zdolności uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia, jak również możliwość wykonywania dotychczasowej pracy, względnie możliwość przekwalifikowania zawodowego.

Jak wynika z wydanej w niniejszej sprawie z opinii głównych jak i uzupełniających biegłych sądowych z zakresu okulistyki i laryngologii, stopień naruszenia sprawności organizmu ubezpieczonej spowodowany schorzeniami laryngologicznymi, a mianowicie guzem w lewym przewodzie słuchowym wewnętrznym, niedosłuchem obustronnym odbiorczym o średnim ubytku słuchu z częstotliwości pasma mowy UP-40 Db, UL-55 dB i słuchem społecznie niewydolnym bez zysku z aparatów słuchowych oraz upośledzenie widzenia w następstwie stożków rogówek oraz ze względu na złą tolerancję korekcji okularowej i twardych soczewek powoduje, iż ubezpieczona jest osoba częściowo niezdolna do pracy na stałe.

W niniejszej sprawie, Sąd uwzględnił opinie wydane przez biegłych z zakresu okulistyki i laryngologii i uznał je za wyczerpujące, poddające wszechstronnej analizie stan zdrowia ubezpieczonej. Wnioski zawarte w przedmiotowych opiniach nie nasuwają wątpliwości, co do ich trafności, zatem brak było podstaw do dalszego prowadzenia postępowania dowodowego. Biegli są bowiem doświadczonymi specjalistami z tej dziedziny medycyny, która odpowiada głównym schorzeniom ubezpieczonej, wpływającymi na jej ogólną ocenę stanu zdrowia. Opinie wydali po zapoznaniu się ze wszystkimi dokumentami leczenia przedłożonymi przez ubezpieczoną. W ocenie Sądu biegli

rzeczowo uzasadnili swoje stanowisko odnośnie zdiagnozowanych u wnioskodawczyni schorzeń i ich wpływu na jej zdolność do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika zatem, że występujące H. J. schorzenia prowadzą do naruszenia sprawności jej organizmu w stopniu uzasadniającym orzeczenie częściowej niezdolności do pracy zarobkowej od dnia 1 sierpnia 2016r.. na stałe. Z tych też względów wnioskodawczyni nie ma możliwości wykonywania pracy zarobkowej na poziomie posiadanych kwalifikacji.

W tym miejscu wskazać należy, że w wyroku z dnia 03 lutego 2010 r. (II PK 192/09) Sąd Najwyższy stwierdził, że Sąd musi zwrócić się do biegłego, jeśli dojdzie do przekonania, że okoliczność mająca istotne znaczenie dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy może zostać wyjaśniona tylko w wyniku wykorzystania wiedzy osób mających specjalne wiadomości. W takim przypadku dowód z opinii biegłego z uwagi na składnik wiadomości specjalnych jest dowodem tego rodzaju, że nie może być zastąpiony inną czynnością dowodową ani wnioskowaniem na podstawie innych ustalonych faktów. Natomiast w wyroku z dnia 03 listopada 2009 r. (I UK 138/09) Sąd Najwyższy stwierdził, że Sąd nie może samodzielnie dokonać ustalenia dotyczącego stanu zdrowia i stopnia naruszenia sprawności organizmu pod kątem zachowania lub braku zdolności do pracy. Ponadto w wyroku z dnia 03 września 2009 r. (II UK 30/09) Sąd Najwyższy stwierdził, że gdy sprawa wymaga wiadomości specjalnych, to sąd nie może rozstrzygać wbrew opinii biegłych sądowych. Podkreślenia wymaga również, że obowiązujące przepisy nie formułują wymogu, aby wszyscy biegli lekarze oceniający zdolność ubezpieczonego do pracy byli jednomyślni. Jest oczywistym, że w sytuacji, gdy specjaliści chociażby z jednej dziedziny nauk medycznych stwierdzają niezdolność ubezpieczonego do pracy to można uznać, iż ubezpieczony z powodu istniejących u niego schorzeń jest niezdolny chociażby okresowo do podejmowania i wykonywania pracy zarobkowej.

Skoro więc zaskarżona przez H. J. decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 10 listopada 2016r. znak: (...)nie była zasadna, należało uwzględnić jego odwołanie, przyjmując jako podstawę prawną takiego rozstrzygnięcia art. 57 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2017 r., poz. 1383).

Tym samym, na podstawie art. 477<sup>14</sup> § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującej prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 sierpnia 2016r. na stałe.

## ZARZĄDZENIE

(...)

(...)